

Přírodní katastrofy - povodně, průtrže mračen, požáry s následným prolitím vodou - nebo selhání technických systémů - prasklé vodovodní nebo odpadní potrubí - mohou nastat kdykoliv. Mohou se i opakovat. Mohou nenávratně poškodit majetek, dokumenty i fotografie občanů, firem a institucí. Úspěšná záchrana těchto hodnot je dána také mírou připravenosti k záchranným pracím a prevencí. Potká-li Vás něco takového, nepodléhejte panice a pocitu zmaru. K záchranným pracím je třeba přistoupit s rozvahou. I přes prvotní dojem absolutní zkázy toho lze v konečné fázi mnoho zachránit. Pokud je to možné, dopravte k zamražení vše, co stojí za záchranu, tj. úřední dokumenty, rodinné i historické fotografie, cenné knihy a časopisy. Protřídění provádějte až následně, v klidu, někdy i po několika měsících, kdy už jsou ty nejhorší škody odstraněny. Je to lepší než postupovat opačně a unáhlenou skartací ve stresu přijít o nějakou cennou památku. Pravidla pro první pomoc vyplynula z našich zkušeností z velkých povodní v roce 2002 a následné činnosti.

PRAVIDLA PRVNÍ POMOCI

Pravidlo 1:

Bezpečně uložte důležité doklady a fotografie nad nejvyšší možnou dosažitelnou hladinou, nikdy ne pod vodovodním nebo kanalizačním potrubím.

Důvod: prevence je nejlepší ochrana. Fotografie jsou nejzranitelnější a bývají nejvíce poškozeny.

Pravidlo 2:

Nepodléhejte panice, co všechno je nenávratně ztraceno.

Důvod: i zdánlivě zničené dokumenty a fotografie lze zachránit.

Pravidlo 3:

Obstarejte si mnoho plastových sáčků, fólií nebo nákupních tašek

Důvod: zatopený materiál je potřeba zabalit po malých částech do igelitu, protože jeho rozmražení a vysoušení bude také postupné. Oddělíte ho tak i z hygienických důvodů od ostatního zamraženého, například potravin.

Pravidlo 4:

Vyhledejte nejbližší možnost zamražení. Dokumenty a fotografie, zabalené ve fóliích, co nejrychleji zamraďte, a to cca na -20°C

Důvod: je třeba získat čas, a ten zamražením získáme. Ve vlhku a teple je největším nebezpečím rozrůstání plísní a hniloba.

Pravidlo 5:

Dodržujte hygienická pravidla.

Důvod: vaše zdraví je nenahraditelné.

Kontakty na instituce, které můžete požádat o radu:

- **Národní technické muzeum / www.ntm.cz**
T.: 220 399 101 - sekretariát, 220 399 197 - hlavní konzervátor,
220 399 282 - vedoucí oddělení restaurování papíru
- **Národní archiv Praha / www.nacr.cz**
T.: 974 847 472 - vedoucí oddělení péče o fyzický stav archiválií
- **Národní knihovna ČR - centrální depozitář / www.nkp.cz**
T.: 281 013 102 - vedoucí odboru ochrany knihovnických fondů,
281 013 232, 331 - vedoucí oddělení restaurování